

Monumentalność w Tak'alik Ab'aj.

Geneza antropogenicznych gleb w okresie preklasycznym na stanowisku archeologicznym w południowej Gwatemali.

Dzięki badaniom archeologicznym na stanowisku Tak'alik Ab'aj (płd. Gwatemala) udało się nie tylko pozyskać zarówno wiele informacji na temat różnych aspektów życia codziennego prekolumbijskich ludów, ale także odkryć wspaniałe pozostałości sztuki i architektury. Większość archeologów interesuje się tym stanowiskiem ze względu na bardzo długi okres, w którym zamieszkiwano to stanowisko. Pierwszą osadę postawiono w tym miejscu już około 800 roku przed naszą erą. Mimo, że pierwszym mieszkańcom towarzyszyły zabytki rzeźbione w stylu olmeckim, to już wkrótce pojawiły się rzeźby we wczesnym stylu majańskim, a także kilka inskrypcji napisanych jeszcze nieodszyfrowanym wczesnym typem majańskiego pisma hieroglificznego. Innym powodem zainteresowania badaczy jest to, że ze stanowisko było zamieszkane jeszcze do roku ok. 1200 naszej ery, podczas, gdy większość starożytnych ośrodków majańskich została już dawno opuszczona. Celem badawczym jest zrozumienie procesów związanych z powstaniem terenu tego ważnego ośrodka. Wszystkie budynki i rzeźby w centrum stanowiska położone są na sztucznie ukształtowanych placach-tarasach, które posiadały wielometrowe mury oporowe. Modyfikowanie terenu nie było jednak ograniczone do najważniejszych obszarów stanowiska, pełniących funkcje ceremonialne i rytualne. Na obszarach poza centrum stanowiska, gdzie nie są znajdowane ani rzeźby, ani budynki, ani nawet żadne większe obiekty archeologiczne, wykopy archeologów w każdym miejscu natrafiają na pozostałości wielu metrów ziemi nasypanej celem wyrównania terenu.

Badania w proponowanym projekcie zakładają zrobienie zmierzenie naturalnego ukształtowania terenu, jak i samej ilości przemieszczonej ziemi. Zostanie to zrobione za pomocą szczegółowych badań wykonanych świdrami geologicznymi. Druga część badań będzie polegać na przebadaniu zebranych próbek, różnymi metodami geologicznymi. Zostanie na przykład przebadana zawartość różnych pierwiastków w glebach (np. ilości fosforu w ten sposób zmierzone będą określały np. stopień aktywności ludzi na tym terenie) lub materiały ilaste (co pozwoli odpowiedzieć np. na pytanie czy była to ziemia przeniesiona z obszaru pobliskich rzek).

Do tej pory nie prowadzono takich badań w Gwatemali i ziemiach Majów. Podobne badania na olmeckim stanowisku San Lorenzo, (Meksyk) wykazały, że do usypania sztucznego płaskowyzu, na którym znajdowała się ta olmecka osada, potrzebne było 8 do 16 milionów roboczodni. Takie badania to zatem również możliwość przypomnienia niezwykle wysiłku ludzkiego włożonego w te prace budowlane.